

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ
та онлайн-медіа)

22.09.2025

Зміст:

(натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Укрінформ. – 2025. – 20 вер. Бережна обговорила з іспанським колегою пріоритети в культурній співпраці. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 19 вер. Бережна обговорила з послом Канади збереження культурної спадщини. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 19 вер. Бережна: Уряд пропонує виділити \\$129 мільйонів на Держкіно у бюджеті – 2026. – Інф.](#)

[Українська літературна газета. – 2025. – 20 вер. Розпочався прийом творів на здобуття Національної премії ім. Тараса Шевченка. – Інф.](#)

[Українська літературна газета. – 2025. – 21 вер. Названі нові лауреати міжнародної премії «Corona Carpatica». – Кухта В.](#)

Вшанування пам'яті

[Вечірній Київ. – 2025. – 19 вер. «Моє місто. Моє життя»: у столиці відзначили 100-річчя видатної киянки Софії Ярової. – Скотнікова О.](#)

Медіа

[Вечірній Київ. – 2025. – 21 вер. У мережу виклали перші випуски проєкту «Архетип нації», що досліджує характерні риси українців. – Катаєва М.](#)

Фестивалі

[Укрінформ. – 2025. – 19 вер. У Мистецькому арсеналі відкрився фестиваль для дітей і підлітків «Різні разом». – Інф.](#)

Театр

[Укрінформ. – 2025. – 21 вер. Фестиваль «Мельпомена Таврії» відбувся у 25 містах восьми країн. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 20 вер. У Чернівецькому театрі розповіли про постановку першої опери Бортнянського «Креонт». – Інф.](#)

[NV. – 2025. – 19 вер. Дуже сумна людина. Дикий театр готує прем'єру нової вистави, в якій чоловіки стають котами. – Інф.](#)

Музика

[Укрінформ. – 2025. – 20 вер. У Києві відбудеться концерт камерних симфоній Станковича. – Інф.](#)

Вечірній Київ. – 2025. – 20 вер. Музика під час війни: бандурист Володимир Войт розповів, як змінюється сприйняття історії, коли історія стає сьогоденням. – Марків Н.

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 22 вер. У Львові визначили лауреатів музичного фестивалю «Червона Рута – 2025»: список. – Москаленко Ю.

Укрінформ. – 2025. – 20 вер. «Опір – це ключове, чому ми мусимо навчитися» – Мар'ян Пиріг на фестивалі «Червона Рута». – Інф.

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 21 вер. Щоб в Україні не лунала російська музика, треба використати метод батога й пряника – художній керівник фестивалю «Червона Рута». – Москаленко Ю.

Укрінформ. – 2025. – 19 вер. Дитяче Євробачення – 2025: Назвали імена ведучих нацвідбору. – Інф.

NV. – 2025. – 19 вер. «Кумири двох поколінь». Святослав Вакарчук та Shumei випустили проникливу пісню «Там, де немає людей». – Інф.

Візуальні мистецтва

Вечірній Київ. – 2025. – 19 вер. «Між світами»: масштабна виставка сучасного мистецтва та ботанічного живопису в музеї Шевченка. – Асадчева Т.; Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 19 вер. У Національному музеї Тараса Шевченка відкрили виставку «Між світами». – Резніченко В.

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 19 вер. «Ікони на ящиках з-під озброєнь»: українську виставку вперше презентували в Африці. – Резніченко В.

Укрінформ. – 2025. – 20 вер. У Туреччині відбулася виставка українського фотографа та волонтера Сергія Гімюша. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 21 вер. В Анкарі презентували виставку про відомих історичних лідерів українського походження. – Інф.

NV. – 2025. – 20 вер. «Мені важливо, щоб ці історії зближували людей з містом і одне з одним» – інтерв'ю з авторкою проєкту «Шукай!». – Інф.

Вечірній Київ. – 2025. – 19 вер. Біля київської опери відкрили мініскульптуру на честь енергетиків. – Катаєва М.; Village Україна. – 2025. – 19 вер. «Шукай!» відкрили мініскульптуру на честь енергетиків. – Джанов Д.

Вечірній Київ. – 2025. – 20 вер. У Києві покажуть фотоісторії військових 12 бригади «Азов». – Гришина Д.

Кіномистецтво. Кінопрокат

Вечірній Київ. – 2025. – 19 вер. У Києві проходить перший фестиваль «Дні естонського кіно в Україні». – Інф.

Village Україна. – 2025. – 19 вер. «Київський тиждень критики» оголосив програму «Фокус: Україна – Данія». Які фільми покажуть. – Гриненко В.

Вечірній Київ. – 2025. – 19 вер. Стрічку про роботу лікарів «Охматдиту» під час повномасштабного вторгнення виклали онлайн. – Катаєва М.

Вечірній Київ. – 2025. – 21 вер. Новий фільм покаже реальні операції українських розвідників: у Києві стартували зйомки «ГУР: Код Сікора». – Божок С.

Укрінформ. – 2025. – 20 вер. Стартували зйомки романтичної комедії «Потяг «Червона рута». – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 20 вер. Вийшов тизер фільму «Сірі бджоли». – Інф.

NV. – 2025. – 20 вер. «Я зняв, але мене не бачать». Якщо ми не створимо умови для перших фільмів, то не буде й других – директорка Української кіно школи. – Інф.

Література

Укрінформ. – 2025. – 20 вер. PEN-Berlin підкреслив свою солідарність з Україною. – Інф.

Українська літературна газета. – 2025. – 20 вер. Оголосили лауреатів Всеукраїнської літературної премії імені Михайла Коцюбинського 2025 року. – Вітковський В.

Українська літературна газета. – 2025. – 20 вер. Письменниці з Рівненщини стали лауреатками премії імені Світочів. – Інф.

Україна молода. – 2025. – 20 вер. Заборона друку і продажу російськомовних книжок: КМУ розглянув «гостру» петицію. – Здоровило Т.; Укрінформ. – 2025. – 20 вер. У Кабміні відповіли на петицію про обмеження російськомовних книжок. – Інф.

Україна молода. – 2025. – 21 вер. «Оленівка. Злочин. Пам'ять. Поламана система»: в Києві презентували книгу-розслідування. – Здоровило Т.; NV. – 2025. – 19 вер. Важливе нагадування. У Києві представили книгу-розслідування про воєнний злочин росіян в Оленівці. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 21 вер. У Києві презентували книгу-розслідування про воєнний злочин РФ в Оленівці. – Інф.

Українська літературна газета. – 2025. – 20 вер. У Косові на Франківщині презентували збірку поезій полеглого бійця Максима «Снота» Ємця. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 19 вер. На Прикарпатті презентували постичну збірку Максима Ємця «Снота», яку він писав в окопах. – Інф.

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 19 вер. У Франції видадуть двомовну збірку поезії Михайля Семенка. – Наріжна В.; Українська літературна газета. – 2025. – 19 вер. У Франції вийде двомовна збірка віршів Михайля Семенка. – Інф.;

[Укрінформ. – 2025. – 21 вер. У Франції вийде двомовна збірка віршів Михайля Семенка. – Інф.](#)

[Українська літературна газета. – 2025. – 20 вер. «Книголав» не видаватиме книгу Дені Редд до з'ясування позиції авторки щодо російсько-української війни – Павелецька. – Інф.](#)

Охорона культурної спадщини

[Вечірній Київ. – 2025. – 19 вер. У столиці погодили першочергові протиаварійні та консерваційні роботи в Будинку Уряду України, – Старостенко. – Катаєва М.; Интерфакс-Україна. – 2025. – 19 вер. Будинок Уряду у Києві готують до протиаварійних і консерваційних робіт, КМДА погодила дозвільні документи. – Інф.; Village Україна. – 2025. – 19 вер. Будівлю Кабміну починають консервувати. Вона постраждала внаслідок російського обстрілу. – Гуржий В.](#)

[Village Україна. – 2025. – 20 вер. Будинок Мощинського на Андріївському узвозі продовжують руйнувати попри приписи КМДА – Перов. – Гриненко В.](#)

[Вечірній Київ. – 2025. – 19 вер. У столиці розпочали цифровізацію архітектурної пам'ятки «Покровська церква та дзвіниця». – Катаєва М.](#)

Нацменшини. Закордонні українці

[Укрінформ. – 2025. – 19 вер. У Японії відбудеться конференція «Знайомство з Україною через фільм». – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 19 вер. У Чехії в рамках «Ночі літератури» представили роман «Доця» про український Донбас. – Інф.](#)

Міжнародне співробітництво

[Укрінформ. – 2025. – 21 вер. У Львові відбулася конференція, присвячена чесько-українській культурній співпраці. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 19 вер. У Львові проходить фестиваль «Чеські сни – 2025». – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 19 вер. У Любліні відбудеться урочисте відкриття «Української книжкової полиці». – Інф.](#)

[Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 20 вер. «Євробачення» для ізольованих: для чого Росія відродила радянське «Інтерв'єденіє»? – Наріжна В.](#)

Загальні питання

Укрінформ. – 2025. – 20 вер. Бережна обговорила з іспанським колегою пріоритети в культурній співпраці. – Інф.

Т. в. о. міністра культури та стратегічних комунікацій України Тетяна Бережна під час онлайн зустрічі з міністром культури Королівства Іспанія Ернестом Уртасуном Доменеком обговорила пріоритетні напрямки співпраці, міжнародну підтримку України під час війни, а також підготовку до участі у ключових міжнародних культурних заходах, йдеться в повідомленні пресслужби МКСК. Очільниця МКСК висловила вдячність іспанській стороні, яка є співзасновником Альянсу культурної стійкості, та запросила до участі в першій установчій зустрічі членів Альянсу. У цьому контексті вона поінформувала про підготовку до Другої міжнародної конференції «Співпраця заради стійкості», яка відбудеться у листопаді в Копенгагені в рамках головування Данії в Раді ЄС. Однією з ключових тем зустрічі стала участь України у Всесвітній конференції ЮНЕСКО з питань культурної політики та сталого розвитку «Мондіакульт», що розпочнеться 29 вересня у Барселоні. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4038416-berezna-obgovorila-z-ispanskim-kolegou-prioriteti-v-kulturnij-spivpraci.html>

Укрінформ. – 2025. – 19 вер. Бережна обговорила з послом Канади збереження культурної спадщини. – Інф.

Т. в. о. міністра культури та стратегічних комунікацій України Тетяна Бережна провела зустріч із Надзвичайним і Повноважним Послом Канади в Україні Наталкою Цмоць, де обговорили поглиблення співпраці у сферах культури та збереження культурної спадщини в умовах війни. «У ході бесіди співрозмовники обговорили нещодавнє прийняття Закону України «Про засади державної політики національної пам'яті Українського народу», а також затвердження нової Програми дій Уряду, в якій культура є одним із пріоритетів. У цьому контексті було відзначено важливість культури як невід'ємної складової національної безпеки та інструменту суспільної стійкості», – йдеться у повідомленні пресслужби МКСК. Крім того, очільниця МКСК запросила Канаду до участі в установчому засіданні Альянсу культурної стійкості, яке відбудеться найближчим часом. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4038324-berezna-obgovorila-z-poslom-kanadi-zberezenna-kulturnoi-spadsini.html>

Укрінформ. – 2025. – 19 вер. Бережна: Уряд пропонує виділити \$129 мільйонів на Держкіно у бюджеті – 2026. – Інф.

У проєкті Державного бюджету на 2026 рік заклали 4 млрд грн на створення українського контенту, зокрема 129 млн грн виділили на Державне агентство з питань кіно. Про це повідомила т. в. о. міністра культури та стратегічних комунікацій Тетяна Бережна під час години запитань до Уряду. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4038295-berezna-urad-proponue-vidiliti-129-mln-na-derzkino-u-budzeti2026.html>

Українська літературна газета. – 2025. – 20 вер. Розпочався прийом творів на здобуття Національної премії ім. Тараса Шевченка. – Інф.

Комітет з Національної премії України ім. Тараса Шевченка розпочинає прийом літературно-мистецьких творів на здобуття Національної премії України ім. Тараса Шевченка 2026. Прийом триватиме з 22 вересня по 3 листопада включно, йдеться на офіційному сайті премії. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/rozpochavsia-pryjom-tvoriv-na-zdobuttia-natsionalnoi-premii-imeni-tarasa-shevchenka/>

Українська літературна газета. – 2025. – 21 вер. Названі нові лауреати міжнародної премії «Corona Carpatica». – Кухта В.

19 вересня у рамках Днів європейської спадщини в Карпатському біосферному заповіднику «Центр Європи» (с. Ділове Рахівського району Закарпатської області) відбулося вручення дипломів і відзнак Міжнародної літературно-мистецької, екологічної премії «Corona Carpatica» («Карпатська корона») лауреатам 2025 року. У номінації «Література» премію присуджено поету, літературознавцю, члену НСПУ Борису Бунчуку (м. Чернівці); у номінації «Образотворче мистецтво» лауреатом став живописець, член НСХУ Ловрант Бокотей (с. Чинадієво Закарпатської області); у номінації «Декоративно-прикладне мистецтво» – лауреатом названо майстра художнього деревообробництва, викладача Косівського інституту декоративного мистецтва, члена НСХУ Йосипа Приймака; у номінації «Екологія» диплом і відзнаку премії вручено доктору географії, голові Асоціації українських учителів Румунії, члену наукової ради Природного парку «Гори Марамуреш» Васіле Куреляку (повіт Марамуреш, Румунія). Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/nazvani-novi-laureaty-mizhnarodnoi-premii-sorona-carpatica/>

Вшанування пам'яті

Вечірній Київ. – 2025. – 19 вер. «Моє місто. Моє життя»: у столиці відзначили 100-річчя видатної киянки Софії Ярової. – Скотнікова О.

У Музеї історії міста Києва відбувся вечір пам'яті «Моє місто. Моє життя», присвячений 100-річчю від дня народження Софії Ярової – педагога, Праведниці народів світу. Докладно про перебіг події:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/117542/>

Медіа

Вечірній Київ. – 2025. – 21 вер. У мережу виклали перші випуски проєкту «Архетип нації», що досліджує характерні риси українців. – Катаєва М.

«Архетип нації» – це мультимедійний проєкт, який досліджує основи української національної ідентичності. Автор та ведучий – Нік Лисицький – письменник, голова громадської організації «Чарівний світ UA». Серед гостей

програми: Андрій Зелінський, Валерій Маркус, Євген Клопотенко, Андрій Козінчук, Валерія Абдал, реперка Блекфіш, Петро Мага, Раїса Заклецька та інші. Кожен випуск проєкту присвячений одній з цінностей, характерних для української нації, одному з елементів нашої ідентичності. Докладно про проєкт: <https://vechirniy.kyiv.ua/news/117635/>

Фестивалі

Укрінформ. – 2025. – 19 вер. У Мистецькому арсеналі відкрився фестиваль для дітей і підлітків «Різні разом». – Інф.

У Мистецькому арсеналі в Києві з 19 до 21 вересня триває фестиваль для дітей та підлітків «Арсенал ідей. Різні разом». «Головна ідея фестивалю – це неформальна освіта, можливість пізнавати й відкривати нове в ігровому форматі...», – сказала кураторка музейної програми фестивалю Анна Алексеєва. Програма фестивалю містить понад 60 подій. У день відкриття фестиваль відзначили премією European Heritage Awards / Europa Nostra Awards 2025. Фестиваль отримав відзнаку в царині культурної спадщини у категорії «Залучення громадян та підвищення обізнаності». Перша заступниця міністра культури та стратегічних комунікацій України Галина Григоренко зазначила, що в умовах повномасштабної війни суспільство ще глибше усвідомлює цінність інституцій, які зберігають культурну спадщину. Премія підкреслює і поширює прогресивний досвід і кращі практики у царині спадщини в Європі, заохочує транскордонний обмін знаннями та об'єднує стейкхолдерів. Фестиваль реалізують за підтримки Українського культурного фонду у межах грантової програми «Стійкість суспільства через культуру» та за сприяння Посольства Канади в Україні. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4038272-u-mistECKomu-arsenali-vidkrivsa-festival-dla-ditej-i-pidlitkiv-rizni-razom.html>

Театр

Укрінформ. – 2025. – 21 вер. Фестиваль «Мельпомена Таврії» відбувся у 25 містах восьми країн. – Інф.

Завершився XXVII Міжнародний театральний фестиваль «Мельпомена Таврії», який проходив під гаслом «Театр там, де ми». В межах фестивалю, який організує Херсонський обласний академічний музично-драматичний театр ім. Миколи Куліша, відбулося 93 мистецькі події у 25 містах восьми країн: України, США, Німеччини, Кіпру, Румунії, Грузії, Туреччини і Литви. «Попри всі труднощі, відбулися всі заплановані заходи», – зазначив президент фестивалю народний артист України Олександр Книга. «Мельпомена Таврії – 2025» включала три формати показів. Зокрема, у Херсоні відбулися камерні покази кількох вистав в укриттях та адаптованих локаціях. У Миколаєві показували фестивальні вистави на сценічних майданчиках кількох закладів. Напередодні фестивалю у Миколаєві курсували театральні трамвай і тролейбус, а також відбулася карнавальна хода центральною пішохідною вулицею. Крім того, оргкомітет тимчасово повернув формат показу «вистава вдома» у межах фестивалю «Мельпомена Таврії» на сценах у різних містах в Україні і за

кордоном. Загалом до проведення цьогорічної «Мельпомени Таврії» долучилися 58 театрів, які показали 65 вистав (було 67 показів). Також відбулося 15 подій літературної сцени та дві – музичної. У межах освітньої платформи реалізували 9 заходів, зокрема 8-денний проєкт майстер-класів «Перехрестя». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4038844-festival-melpomena-tavrii-vidbuvsya-u-25-mistah-vosmi-krain.html>

Укрінформ. – 2025. – 20 вер. У Чернівецькому театрі розповіли про постановку першої опери Бортнянського «Креонт». – Інф.

Світова прем'єра сценічної постановки першої опери українського композитора Дмитра Бортнянського «Креонт» відбудеться 3 жовтня у Чернівцях – в день міста та в день 120-річчя Чернівецького музично-драматичного театру ім. О. Кобилянської, на сцені якого вона пройде. В коментарі виданню директор – художній керівник Чернівецького музично-драматичного театру ім. Ольги Кобилянської, режисер-постановника опери «Креонт» Іван Бутняк зазначив, що участь в проєкті «Повернення світу першої опери Дмитра Бортнянського «Креонт», це також знакова подія для очолюваного ним театру, оскільки це і його повернення на культурно-європейську мапу театрів. Для чернівецького театру такий масштабний проєкт є певним викликом, оскільки оперний жанр має свою специфіку та вимоги, певні з яких музично-драматичний театр частково має, але дещо доводиться робити з нуля у творчому процесі та в процесі виробництва. За словами режисера-постановника, це було непросте рішення, але театр має велику підтримку від меценатів проєкту, громади та творчої команди, а реалізація проєкту відбувається спільно з Чернівецькою обласною військовою адміністрацією, Чернівецькою обласною радою та Чернівецькою міською радою. Автором проєкту «Повернення світу першої опери Дмитра Бортнянського «Креонт» є диригент Національного академічного театру опери та балету України імені Тараса Шевченка Герман Макаренко. Опера «Креонт» у Чернівцях звучатиме італійською мовою з українськими субтитрами. Переклад з італійської мови здійснили Мауріціо Ашеро та Катерина Соболева-Зоркіна. Планується, що після прем'єри 3 та 5 жовтня опера «Креонт» увійде до репертуару театру, але з більшим акцентом на чернівецьких солістах та музикантах. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4038604-u-cerniveckomu-teatri-rozpovili-pro-postanovku-persoi-operi-bortnanskogo-kreont.html>

NV. – 2025. – 19 вер. Дуже сумна людина. Дикий театр готує прем'єру нової вистави, в якій чоловіки стають котами. – Інф.

Київський незалежний театр Дикий театр готує до прем'єри нову постановку «Дуже сумна людина» у жанрі чорна комедія з елементами містики. Автором п'єси є Олександр Клімов, режисеркою – Євгенія Відіщева. Прем'єра вистави запланована на 4 жовтня. Вистава увійде до репертуару Дикого театру й буде йти протягом року. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/dikiy-teatr-gotuye-vistavu-duzhe-sumna-lyudina-kupiti-kvitki-50546381.html>

Музика

Укрінформ. – 2025. – 20 вер. У Києві відбудеться концерт камерних симфоній Станковича. – Інф.

На сцені Колонної зали Національної філармонії України 28 вересня відбудеться концерт «Veritas in symphonia Станкович #2» Київського камерного оркестру під орудою Наталії Пономарчук. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4038478-u-kievi-vidbudetsa-koncert-kamernih-simfonij-stankovica.html>

Вечірній Київ. – 2025. – 20 вер. Музика під час війни: бандурист Володимир Войт розповів, як змінюється сприйняття історії, коли історія стає сьогоденням. – Марків Н.

У рамках фестивалю «Soundtrack: Ukraine» у Національній філармонії України відбудеться показ документальної стрічки «Хоробра сімнадцятка. Історія Української капели бандуристів», яка розповідає про джерела стародавньої музичної традиції української бандури та історію Української капели бандуристів в Північній Америці. У програмі показу фільму заплановано виступ заслуженого артиста України, бандуриста Володимира Войта. У запропонованому читачам інтерв'ю він розповів про документальний фільм «Хоробра сімнадцятка» та чим цей показ важливий саме зараз; про своє бачення розвитку бандури. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/117599/>

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 22 вер. У Львові визначили лауреатів музичного фестивалю «Червона Рута – 2025»: список. – Москаленко Ю.

У Львові 21 вересня відбувся фінал музичного фестивалю «Червона Рута – 2025», під час якого нагородили лауреатів цьогорічного конкурсу. Учасники отримали відзнаки у номінаціях «Сольний спів», «Гуртовий спів», «Обрядовий спів», «Інструментальна музика», а також у жанрі популярної музики, акустичної музики, танцювальної музики, іншої музики та рок-музики. «Хочу зазначити, що це найбільша молодіжна подія в Україні, найбільша молодіжна подія року – фестиваль «Червона Рута» у Львові. У якому взяли участь 710 учасників з зі всіх куточків України. Це 450 солістів і гуртів. Фестиваль проходить під гаслом «Червона Рута лунає – опір триває», – зазначив директор фестивалю Мирослав Мельник під час пресконференції, яка відбулася незадовго до фінального гала-концерту. Видання публікує переліки нагороджених:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/u-lvovi-viznachili-laureativ-muzichnoho-festivalju-chervona-ruta-2025-spisok.html>

Укрінформ. – 2025. – 20 вер. «Опір – це ключове, чому ми мусимо навчитися» – Мар'ян Пиріг на фестивалі «Червона Рута». – Інф.

У Львові в Палаці культури ім. Гната Хоткевича відбулася лекція митця, музиканта і засновника проєкту «Пиріг і Батіг» Мар'яна Пирога «Опір забуттю: Замордовані». Подія стала частиною культурно-освітньої програми XVII фестивалю «Червона Рута – 2025», що цього року проходить у стратегічному партнерстві з Рухом опору ССО ЗСУ. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4038600-opir-ce-klucove-comu-mi-musimo-navcitisa-maran-pirig-na-festivali-cervona-ruta.html>

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 21 вер. Щоб в Україні не лунала російська музика, треба використати метод батого й пряника – художній керівник фестивалю «Червона Рута». – Москаленко Ю.

Голова суддівської ради, художній керівник фестивалю «Червона Рута – 2025» Анатолій Калениченко зазначив: «Існують два моменти, які треба використовувати – це батіг і пряник. Пряник означає, що треба людям роз'яснювати, показувати, що є українською. «Рути» давно не було, майже шість років, і от вона відбулася. І з'явилося багато цікавого, його й треба показувати...». «І другий, так би мовити, момент. Часом [російська музика] звучить і в автівках, і в громадських місцях. Таке досі є. І це треба припиняти законодавчо. Штрафувати, ще якісь методи використовувати...», – додав він. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/shchob-v-ukrajini-ne-lunala-rosijska-muzika-treba-vikoristati-metod-batoha-j-prjanika-khudozhnij-kerivnik-festivalju-chervona-ruta.html>

Укрінформ. – 2025. – 19 вер. Дитяче Євробачення – 2025: Назвали імена ведучих нацвідбору. – Інф.

Суспільне мовлення оголосило імена ведучих Національного відбору на участь у Дитячому пісенному конкурсі Євробачення – 2025. Це Тімур Мірошніченко. Він же буде й головним модератором фінального шоу. Уперше в ролі ведучої Нацвідбору виступить співачка Маша Кондратенко. Третьою ведучою обрана блогерка Анна Тульєва. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4038170-ditace-evrobacenna2025-nazvali-imena-veducih-nacvidboru.html>

NV. – 2025. – 19 вер. «Кумири двох поколінь». Святослав Вакарчук та Shumei випустили проникливу пісню «Там, де немає людей». – Інф.

Музиканти Святослав Вакарчук та Shumei випустили спільну пісню «Там, де немає людей». Слова і музику до пісні виконавці написали разом. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/svyatoslav-vakarchuk-i-shumei-rozchulili-pisneyu-tam-de-nemaye-lyudey-video-50546324.html>

Вечірній Київ. – 2025. – 19 вер. «Між світами»: масштабна виставка сучасного мистецтва та ботанічного живопису в музеї Шевченка. – Асадчева Т.; Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 19 вер. У Національному музеї Тараса Шевченка відкрили виставку «Між світами». – Резніченко В.

У Національному музеї Тараса Шевченка відкрилася масштабна колективна виставка «Між світами», що об'єднує роботи 187-ми українських митців. За словами кураторки Наталії Купчик, виставка «Між світами» продовжує лінію підтримки митців, започатковану у попередніх виставках «Незламні квіти» (2023) та «Невидимі сади» (2024). Експозицію поділено на два розділи: ботанічний живопис і сучасне мистецтво. Особливим акцентом виставки став персональний артпроект кураторки Наталії Купчик – «Сад». У рамках виставки заплановано публічну та освітню програми, майстеркласи, кураторські екскурсії, лекції від екологів, науковців та мистецтвознавців. Виставка «Між світами» триватиме до 12 жовтня. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/117580/>

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/u-natsionalnomu-muzeji-tarasa-shevchenka-vidkrili-vistavku-mizh-svitami.html>

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 19 вер. «Ікони на ящиках з-під озброєнь»: українську виставку вперше презентували в Африці. – Резніченко В.

З 8 по 12 вересня в Ботсвані та Південно-Африканській Республіці відбулася перша африканська презентація мистецького проєкту «Ікони на ящиках з-під озброєнь», повідомило Міністерство закордонних справ України. Автори робіт – художники Олександр Клименко, Софія Атлантова та Герман Клименко. У Габороне (Ботсвана) виставку відкрили у Національному музеї. Захід приурочили до 34-ї річниці Незалежності України. Програма включала міжконфесійну молитву, виступи представників влади, читання поезії та виступ хору. У межах культурної програми також відбувся показ документального фільму «The Saints Are Watching». Після перегляду з подальшим обговоренням, а також лекцію митців у школі Enko Botho. У Преторії (ПАР) експозицію представили під час святкування Дня Незалежності України. У Йоганнесбурзі (ПАР) ікони виставили в грецькій православній церкві Різдва Пресвятої Богородиці. «Ікони на ящиках з-під озброєнь» демонструють у різних країнах уже понад десять років. За цей час виставка відбулася більш ніж у ста містах світу. Серед її відвідувачів були Папа Римський і король Чарльз III. Покази в Африці стали можливими завдяки співпраці Посольства України в Ботсвані та Посольства України в Південній Африці. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/ikoni-na-jashchikakh-z-pid-ozbrojen-ukrajinsku-vistavku-vpershe-prezentovali-v-afritsi.html>

Укрінформ. – 2025. – 20 вер. У Туреччині відбулася виставка українського фотографа та волонтера Сергія Гімюша. – Інф.

У Стамбулі відбулася виставка «Незламні: світло крізь темряву» волонтера та фотографа Сергія Гімюша, який з перших днів війни займався фотодокументуванням подій в Україні. Про виставку та умови, в яких зроблено

світлина, фотограф і волонтер Сергій Гімюш розповів у коментарі виданню. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4038578-u-tureccini-vidbulasa-vistavka-ukrainskogo-fotografa-ta-volontera-sergia-gimusa.html>

Укрінформ. – 2025. – 21 вер. В Анкарі презентували виставку про відомих історичних лідерок українського походження. – Інф.

У турецькій столиці відбулася презентація виставки «Українські королеви та княгині: спільна європейська жіноча спадщина», яка розповідає про видатних жінок українського походження, що залишили слід в історії Європи. Захід організували у межах Днів європейської спадщини, що проходять 21–22 вересня у турецькій столиці. Посольство України в Туреччині висловило вдячність Мережі національних культурних інститутів ЄС (EUNIC), Французькому інституту в Туреччині та Українській громаді в Анкарі за підтримку проєкту. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4038816-v-ankari-prezentovali-vistavku-pro-vidomih-istoricnih-liderok-ukrainskogo-pohodzena.html>

NV. – 2025. – 20 вер. «Мені важливо, щоб ці історії зближували людей з містом і одне з одним» – інтерв'ю з авторкою проєкту «Шукай!». – Інф.

19 вересня у Києві відкрили 50-ту мініскульптуру культурно-історичного проєкту «Шукай!», який допомагає киянам і гостям міста дізнатися більше про історію столиці України. Авторка проєкту – громадська діячка та неофіційна менеджерка Києва Юлія Бевзенко, яка з січня 2018 року разом з командою створює мініскульптури та розміщує їх по всій столиці. Поруч з кожною мініскульптурою розміщений QR-код, відсканувавши який, можна дізнатися більше про історію столиці та навіть влаштувати самостійну екскурсію містом. У день відкриття 50-ї роботи проєкту «Шукай!», яка присвячена енергетикам, Юлія Бевзенко розповіла про екскурсії, які проводять завдяки міні скульптурам; зміну сенсів після початку великої війни та плани на майбутнє. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/nova-miniskulptura-v-kiyevi-yuliya-bevzenko-pro-proyekt-shukay-i-50-svojih-robit-po-vsij-stolici-50546452.html>

Вечірній Київ. – 2025. – 19 вер. Біля київської опери відкрили мініскульптуру на честь енергетиків. – Катаєва М.; Village Україна. – 2025. – 19 вер. «Шукай!» відкрили мініскульптуру на честь енергетиків. – Джанов Д.

«Люди-опори» – таку назву має ювілейна, 50-та, скульптурка культурно-історичного проєкту «Шукай!», яку відкрили 19 вересня у Києві. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/117558/>

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/366817-laquo-shukay-raquo-vidkrili-miniskulpturu-na-chest-energetikiv>

Вечірній Київ. – 2025. – 20 вер. У Києві покажуть фотоісторії військових 12 бригади «Азов». – Гришина Д.

З 24 по 26 вересня в Українському Домі відбудеться виставка фотографій, зроблених військовослужбовцями 12 бригади спеціального призначення «Азов». Експозиція об'єднає 15 фотоісторій, знятих на плівкові камери під час виконання бойових завдань, тренувань і спільних миттєвостей у колі побратимів. Друк фотографій здійснили компанії «Діагональ» та «Фотосервіс». До організації виставки долучилися медіа-служба й Хорунжа служба 12 бригади «Азов», а також проєкт АЗОВ.ONE. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/117603/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Вечірній Київ. – 2025. – 19 вер. У Києві проходить перший фестиваль «Дні естонського кіно в Україні». – Інф.

Перший кінофестиваль «Дні естонського кіно в Україні» організувала Асоціація українських організацій в Естонії за підтримки Міністерства культури Естонії та Посольства Естонії в Україні. Він триватиме з 19 по 21 вересня, вхід на покази для глядачів вільний. Захід є продовженням культурного діалогу між двома країнами. Про це в Київінформ пресцентрі повідомили учасники офіційної пресконференції з нагоди старту кінофестивалю. Докладно про пресконференцію і спікерів:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/117582/>

Village Україна. – 2025. – 19 вер. «Київський тиждень критики» оголосив програму «Фокус: Україна – Данія». Які фільми покажуть. – Гриненко В.

Кінофестиваль «Київський тиждень критики» оголосив програму «Фокус: Україна – Данія». Сам фест проведуть із 16 по 22 жовтня у кінотеатрі «Жовтень». До секції «Фокус: Україна – Данія» увійшли шість стрічок, зокрема «Ти – Космос» Павла Острікова; «Пісні землі, що повільно горить» Ольги Журби; «З любов'ю з фронту» Аліси Коваленко; «Друга жертва» Зінніні Елкінгтон; «Дорога додому» Шаротти Зілінг. Шостий фільм оголосять згодом. Програма української ретроспективи цього року має назву «Незалежне. Поетичне». У програмі: драма Дмитра Сухолиткого-Собчука «Памфір»; ігровий дебют Романа Бондарчука «Вулкан»; мелодрама Марисі Нікітюк «Коли падають дерева»; історична драма 2003 року Олеса Саніна «Мамай»; останній фільм Юрія Іллєнка «Молитва за гетьмана Мазепу». Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/366791-laquo-kiyivskiy-tizhden-kritiki-raquo-ogolosiv-programu-laquo-fokus-ukrayina-ndash-daniya-raquo-yaki-filmi-pokazhut>

Вечірній Київ. – 2025. – 19 вер. Стрічку про роботу лікарів «Охматдиту» під час повномасштабного вторгнення виклали онлайн. – Катаєва М.

Документальний фільм «Не так, як раніше» почали знімати у березні 2022 року. Стрічку вироблено за підтримки Українського культурного фонду,

вона розповідає про лікарів Національної дитячої спеціалізованої лікарні «Охматдит» та їхню роботу в умовах повномасштабного вторгнення. Режисерка та продюсерка стрічки – Світлана Рудюк. Допрем'єрний показ фільму відбувається на платформі Megogo. Його можна подивитись ексклюзивно онлайн до 21 вересня. Надалі на стрічку чекає фестивальна дистрибуція. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/117559/>

Вечірній Київ. – 2025. – 21 вер. Новий фільм покаже реальні операції українських розвідників: у Києві стартували зйомки «ГУР: Код Сікора». – Божок С.

У Києві розпочалися зйомки повнометражного художнього фільму «ГУР: Код Сікора», який вперше покаже реальні спецоперації української військової розвідки та внутрішню трансформацію офіцера на війні. Режисером та виконавцем головної ролі став Ахтем Сеїтаблаєв. Цього року тизер фільму «ГУР: Код Сікора» було представлено в Каннах та на Венеційському кінофестивалі, що свідчить про міжнародний інтерес до українського військового кіно. Стрічку знімає команда ТРО Медіа разом із компанією EF Films на замовлення UnitedContentHUB за підтримки Держкіно України. Прем'єру фільму очікують у 2026 році. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/117640/>

Укрінформ. – 2025. – 20 вер. Стартували зйомки романтичної комедії «Потяг «Червона рута». – Інф.

В Україні розпочалися зйомки романтичної комедії «Потяг «Червона рута», що приурочена до 35-річчя Незалежності та 55-річчя фільму-концерту «Червона рута». За словами творців фільму FILM.UA та Прототип Продакшн, стрічка об'єднає зірковий склад акторів з учасниками та переможцями фестивалю. Режисер стрічки – Олексій Єсаков. Докладно про стрічку:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4038656-startuvali-zjomki-romanticnoi-komedii-potag-cervona-ruta.html>

Укрінформ. – 2025. – 20 вер. Вийшов тизер фільму «Сірі бджоли». – Інф.

Вийшов тизер-трейлер фільму «Сірі бджоли», знятого на основі однойменного роману-бестселера письменника Андрія Куркова. В український прокат «Сірі бджоли» вийдуть 23 жовтня. Фільм створено за підтримки Державного агентства України з питань кіно. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4038654-vijsov-tizer-filmu-siri-bdzoli.html>

NV. – 2025. – 20 вер. «Я зняв, але мене не бачать». Якщо ми не створимо умови для перших фільмів, то не буде й других – директорка Української кіношколи. – Інф.

Засновниця та директорка Української Кіношколи Альона Тимошенко розповіла в колонці для NV, які умови важливо створити для показу перших

фільмів молодих режисерів. Вона зазначає: «... Лесть не кожна історія великого режисера починається з першої короткометражки. І саме тут, на старті, українська індустрія найбільш вразлива. Сьогодні в Україні немає сталої, прозорої, системної моделі підтримки дебютного кіно... За нашими спостереженнями, лише близько 20–25% студентських проєктів у сфері кіно доживають до повного монтажу. Решта зупиняється на етапі сценарію або зйомок – через брак техніки, бюджету, локацій, часу, мотивації. І загалом дебютантів турбує головне запитання: навіть коли фільм знято – де його показати? Цьогоріч ми отримали 55 заявок на участь у Дні дебютного кіно з Українською Кіношколою. Минулого року таких заявок було 42. Здавалося б – прогрес. Але ці цифри насправді можуть свідчити і про інше: в Україні дуже мало можливостей для публічного показу дебютних короткометражок... Що варто змінити на рівні держави, бізнесу та інституцій? 1. Створити окрему програму фінансування для дебютного кіно з простими умовами входу, невеликими бюджетами, але прозорою звітністю. 2. Інтегрувати короткий метр у локальні кінотеатри й онлайн-платформи – навіть як передпоказ до повного метра. 3. Запустити дебютний фонд за участі приватного сектору. Великий бізнес зацікавлений у соціальній відповідальності, тож підтримка культурного старту – логічний напрям. 4. Інвестувати в менторські програми між досвідченими режисерами й дебютантами. Адже відсутність фідбеку часто губить фільм ще до того, як він почав жити...». Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/shcho-derzhava-i-biznes-mayut-zrobiti-shcho-molodi-ukrajinski-rezhiseri-mogli-prodovzhuvati-znimati-filmi-50546221.html>

Література

Укрінформ. – 2025. – 20 вер. PEN-Berlin підкреслив свою солідарність з Україною. – Інф.

PEN-Berlin продовжує бути солідарним з українськими колегами – журналістами та письменниками, загалом українським народом. Про це йшлося під час Вечора солідарності, який PEN-Berlin провів на полях Берлінського міжнародного літературного фестивалю. Речник PEN-Berlin Деніс Юджел промовив вітальне слово і повідомив, що вони з колегами передали Харкову генератори, пожежні машини, інші засоби, які закупили на зібрані кошти – 200 тис. євро. У бесіді з Укрінформом Деніс Юджел розповів, що вони запустили кампанію на підтримку Харкова. Він особисто привіз допомогу на схід України. Працювали разом із Сергієм Жаданом. Володимир Єрмоленко, президент Українського Пен-клубу виступив на вечорі з промовою. На панелі воєнних репортерів провідні німецькі журналісти, які ведуть репортажі з України – глава студії ARD у Києві Василь Голод і військовий репортер і заступник головного редактора популярного «Bild» Пауль Ронцхаймер розповіли про свою роботу в Україні. Письменники українського походження, які наразі працюють переважно у німецькомовному середовищі, – Таня Малярчук, Катя Петровська і Євген Брейгер – поділилися з присутніми тим, як змінилася їх творчість і життя за час російської війни. Свої музикальні композиції

представив відомий у ФРН музикант, автор пісень, діджей Юрій Гуржи, родом з Харкова. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4038666-penberlin-pidkresliv-svou-solidarnist-z-ukrainou.html>

Українська літературна газета. – 2025. – 20 вер. Оголосили лауреатів Всеукраїнської літературної премії імені Михайла Коцюбинського 2025 року. – Вітковський В.

Лауреатами Всеукраїнської літературної премії ім. Михайла Коцюбинського 2025 року стали: Марія Воробей (проза), м. Київ; Олена Павленко (поезія), село Саша Теплицького району Вінницької області; Віктор Прокопчук і Борис Пентюк (науково-популярна література), м. Хмельницький, м. Вінниця; Віктор Васильчук (дитяча література), м. Коростень; Василина Мельник (Ліна Мельник), художній переклад, м. Вінниця. Джерело:

<https://litgazeta.com.ua/news/oholosyly-laureativ-vseukrainskoi-literaturnoi-premii-imeni-mykhajla-kotsiubynskoho-2025-roku/>

Українська літературна газета. – 2025. – 20 вер. Письменниці з Рівненщини стали лауреатками премії імені Світочів. – Інф.

У Рівненській ОДА оголосили переможців обласної літературної премії ім. Світочів. Цього року лауреатами стали Анна Лимич – за книгу поезій «РЕінкарНація Духу» та Любов Пшенична – за книги «Без вітру не родить жито» та «Мамина таємниця». Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/pysmennytsi-z-rivnenshchyny-staly-laureatkamy-premii-imeni-svitochiv/>

Україна молода. – 2025. – 20 вер. Заборона друку і продажу російськомовних книжок: КМУ розглянув «гостру» петицію. – Здоровило Т.; Укрінформ. – 2025. – 20 вер. У Кабміні відповіли на петицію про обмеження російськомовних книжок. – Інф.

Електронну петицію про заборону друку і розповсюдження російськомовних книжок на правовому рівні розглянув уряд. Про це стало відомо з сайту Кабінету Міністрів. В Уряді відповіли, що законодавство вже передбачає низку заборон. Так, відповідно до Закону «Про видавничу справу» на території України заборонено розповсюджувати книжки, які мають походження з Росії, Білорусі чи тимчасово окупованих територій. Також забороняється розповсюдження книжок авторів, які після 1991 року були громадянами держави-агресора. Окремо діє Реєстр видань антиукраїнського змісту, а також перелік продукції, виданої російською мовою, що може бути дозволена до поширення після перевірки. За незаконний обіг такої літератури діють адміністративно-господарські штрафи – від двох до десяти мінімальних заробітних плат. Уряд також нагадав, що закон «Про забезпечення функціонування української мови як державної» визначає, що щонайменше половина всіх книжок, виданих упродовж року, мають бути українською мовою. Те саме стосується асортименту книгарень: у продажу має бути не

менш як 50 % україномовних видань. Кабмін зазначає, що зміни в законодавстві можливі тільки після консультації з експертами «з огляду на наведені вище обмеження та вимоги для книговидавничої галузі». Водночас там визнали суспільну важливість питання, тому доручили профільним відомствам додатково опрацювати це питання. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/191331/>
<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4038532-u-kabmini-vidpovili-na-peticiju-pro-obmezenna-rosijskomovnih-knizok.html>

Україна молода. – 2025. – 21 вер. «Оленівка. Злочин. Пам'ять. Поламана система»: в Києві презентували книгу-розслідування. – Здоровило Т.; NV. – 2025. – 19 вер. Важливе нагадування. У Києві представили книгу-розслідування про воєнний злочин росіян в Оленівці. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 21 вер. У Києві презентували книгу-розслідування про воєнний злочин РФ в Оленівці. – Інф.

Книгу «Оленівка. Злочин. Пам'ять. Поламана система», яка відтворює хронологію воєнного злочину Росії, що забрав життя десятків українських військовополонених – оборонців Маріуполя, – презентували в Києві у книгарні «Сенс» 17 вересня. Видання створили Медійна ініціатива за права людини (МІПЛ), платформа пам'яті «Меморіал» та видавництво The Ukrainians Publishing. Передмову до нього написав командир Першого корпусу Національної гвардії України «Азов» Денис «Редіс» Прокопенко. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/191341/>
<https://nv.ua/ukr/books/zlochini-rf-v-olenivci-viyshla-kniga-rozslidvannya-pro-vbivstvo-rosiyanami-ukrajinskih-poloneni-50546403.html>
<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4038585-u-kievi-prezentuvali-knigurozsliduvanna-pro-voennij-zlocin-rf-v-olenivci.html>

Українська літературна газета. – 2025. – 20 вер. У Косові на Франківщині презентували збірку поезій полеглого бійця Максима «Єнота» Ємця. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 19 вер. На Прикарпатті презентували поетичну збірку Максима Ємця «Єнота», яку він писав в окопах. – Інф.

У Косові на Івано-Франківщині 18 вересня презентували поетичну збірку «Наше ратне діло та роздуми про вічне» загиблого військовослужбовця Максима Ємця на позивний «Єнот». Підготовкою збірки займалася його наречена, військова та поетеса Оксана Рубаняк. Передмови до збірки написали посол України у Великій Британії, колишній головнокомандувач ЗСУ Валерій Залужний, поетеса Ліна Костенко, командир підрозділу Максима – «Шаман», журналіст і військовий Юрій Бутусов та музикант і військовий Олександр Ярмач. Поряд із деякими текстами у виданні є QR-коди. За ними читачі можуть переглянути відео, у якому автор особисто читає свої твори. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/u-kosovi-na-frankivshchyni-prezentuvaly-zbirku-poezij-polehloho-bijtsia-maksyma-ienota-iemtsia/>
<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4038192-na-prikarpatti-prezentuvali-poeticnu-zbirku-maksima-emca-enota-aku-vin-pisav-v-okopah.html>

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 19 вер. У Франції видадуть двомовну збірку поезії Михайля Семенка. – Наріжна В.; Українська літературна газета. – 2025. – 19 вер. У Франції вийде двомовна збірка віршів Михайля Семенка. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 21 вер. У Франції вийде двомовна збірка віршів Михайля Семенка. – Інф.

Французьке видавництво Éditions Bruno Doucey, яке спеціалізується на поезії, готує до друку двомовну збірку творів Михайля Семенка під назвою «En première ligne» / «На першій лінії». Перекладачка та поетка Елла Євтушенко разом із французьким письменником та редактором Брюно Дусі працювала над перекладом збірки. За її словами, це перше масштабне видання Михайля Семенка французькою, воно може надовго залишитися єдиним, з огляду на кількість прогалин у перекладах української літератури та традиційну увагу видавців до сучасних авторів. Вихід книжки заплановано на 24 жовтня. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/u-frantsiji-vidadut-dvomovnu-zbirku-poeziji-mikhajlja-semenka.html>

<https://litgazeta.com.ua/news/u-frantsii-vyjde-dvomovna-zbirka-virshiv-mykhajlia-semenka/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4038278-u-francii-vijde-dvomovna-zbirka-virshiv-mihajla-semenka.html>

Українська літературна газета. – 2025. – 20 вер. «Книголав» не видаватиме книгу Дені Редд до з'ясування позиції авторки щодо російсько-української війни – Павелецька. – Інф.

Видавництво «Книголав» не друкуватиме роман британської письменниці Дені Редд «Арктичний клуб поціновувачів карі», доки не з'ясує ставлення авторки до російського перекладу цієї книжки і її позицію щодо російсько-української війни. Про це розповіла співзасновниця видавництва Світлана Павелецька. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/knyholav-ne-vydavatyme-knyhu-deni-redd-do-z-iasuvannia-pozytsii-avtorky-shchodo-rosijsko-ukrainskoi-vijny-paveletska/>

Охорона культурної спадщини

Вечірній Київ. – 2025. – 19 вер. У столиці погодили першочергові протиаварійні та консерваційні роботи в Будинку Уряду України, – Старостенко. – Катаєва М.; Інтерфакс-Україна. – 2025. – 19 вер. Будинок Уряду у Києві готують до протиаварійних і консерваційних робіт, КМДА погодила дозвільні документи. – Інф.; Village Україна. – 2025. – 19 вер. Будівлю Кабміну починають консервувати. Вона постраждала внаслідок російського обстрілу. – Гуржий В.

Департамент охорони культурної спадщини КМДА оперативно долучився до комісії, що обстежує наслідки руйнувань Будинку Уряду України, надав всебічну фахову підтримку та вже погодив проведення першочергових протиаварійних і консерваційних робіт. Зокрема, заступниця голови КМДА,

депутатка Київради Ганна Старостенко повідомила: «У столиці вже зафіксовано близько 130 об'єктів, що зазнали різного ступеня пошкоджень від російської агресії. Удар по Будинку Уряду України – це ще один сигнал залякування з боку ворога... Для нас це не лише адміністративний осередок, а й архітектурна пам'ятка місцевого значення, тому профільні міські структурні підрозділи оперативно надають методичну й організаційну підтримку, координують процес і супроводжують ухвалення необхідних рішень». За її словами, фахівці Департаменту охорони культурної спадщини долучилися до роботи комісії з обстеження об'єкта та забезпечили оперативне оформлення всіх дозвільних документів. Це дасть змогу найближчим часом розпочати першочергові протиаварійні та консерваційні роботи, відповідно до затвердженого Урядом Порядку проведення робіт на пам'ятках в умовах воєнного стану. «Станом на сьогодні всі необхідні документи щодо протиаварійних робіт підготовлено та погоджено з нашим Департаментом...», – додала директорка Департаменту охорони культурної спадщини Марина Соловійова. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/117556/>

<https://interfax.com.ua/news/general/1105915.html>

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/366799-budivlyu-kabminu-pochinayut-konservuvati-vona-postrazhdala-vnaslidok-rosiyskogo-obstrilu>

Village Україна. – 2025. – 20 вер. Будинок Мошинського на Андріївському узвозі продовжують руйнувати попри приписи КМДА – Перов. – Гриненко В.

Будинок Якова Мошинського, що на Андріївському узвозі, 18, продовжують руйнувати попри приписи КМДА, пише активіст і пам'яткоохоронець Дмитро Перов. Будівлю пошкодили під час так званої «реставрації», проєкт якої розробила архітектурна майстерня Миколи Віхарєва. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/366833-budinok-moschinskogo-na-andriyivskomu-uzvozi-prodovzhuyut-ruynuvati-popri-pripisi-kmda-ndash-perov>

Вечірній Київ. – 2025. – 19 вер. У столиці розпочали цифровізацію архітектурної пам'ятки «Покровська церква та дзвіниця». – Катаєва М.

«Заходи з цифровізації пам'яток необхідні для збереження історії Києва під час війни. Адже, згідно з Ризькою хартією, об'єкт можливо повністю відновити, якщо є його креслення та фотофіксація», – зазначила директорка Департаменту охорони культурної спадщини КМДА Марина Соловійова. Покровська церква та дзвіниця – пам'ятка архітектури національного значення з 1963 року. У її фасадах – творчість Івана Григоровича-Барського: волютні завитки колон, хрестоподібні вікна, вишукані сандрики та карнизи. В інтер'єрі частково зберігся живопис середини ХІХ століття, а в післявоєнні роки художники І. Їжакевич, Ф. Коновалюк і Л. Спаська додали свої розписи. Докладно:

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2025. – 19 вер. У Японії відбудеться конференція «Знайомство з Україною через фільм». – Інф.

У Японії зростає інтерес до української культури – 3 жовтня в Університеті Цукуба, за підтримки Посольства України в Японії, відбудеться конференція «Знайомство з Україною через фільм». Головною подією стане показ культової стрічки «Білий птах з чорною ознакою». Захід організовано з ініціативи професора Каджіяма Юджі, який є автором путівника по українському кіно. Після перегляду фільму заплановано панельну дискусію, де учасники зможуть обговорити стрічку та її значення в контексті української історії та культури. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4038229-u-aponii-vidbudetsa-konferencia-znajomstvo-z-ukrainou-cerez-film.html>

Укрінформ. – 2025. – 19 вер. У Чехії в рамках «Ночі літератури» представили роман «Доця» про український Донбас. – Інф.

У Чехії відбувся дев'ятнадцятий фестиваль «Ніч літератури», де вперше була представлена українська література. Одночасно в різних містах країни прозвучали твори 23 письменників із різних країн світу. Про це у Фейсбуці повідомило посольство України в Чехії. Україну представили романом «Доця» Тамари Дуди, більш відомої під псевдонімом Горіха Зерня. Переклад твору чеською, який здійснила Їржина Дворжакова, видало видавництво HOST. Уривок із роману прочитала чеська акторка Сімона Левандовська. Українську частину вечора у Празі відкрив Посол України в Чехії Василь Зварич. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4038102-u-cehii-v-ramkah-noci-literaturi-predstavili-roman-doca-pro-ukrainskij-donbas.html>

Міжнародне співробітництво

Укрінформ. – 2025. – 21 вер. У Львові відбулася конференція, присвячена чесько-українській культурній співпраці. – Інф.

У межах фестивалю «Чеські мрії» у Львові відбулася міжнародна конференція «Чесько-українське культурне співробітництво: історія, сучасність і майбутнє». Захід, який організувало Міністерство культури Чеської Республіки у співпраці з містом Львовом, об'єднав представників уряду, керівників провідних національних культурних інституцій, фахівців у галузі арттерапії, ментального здоров'я, а також активістів і експертів українських та чеських культурних організацій. «Наша зустріч на фестивалі «Чеські мрії» – доказ міцних культурних зв'язків між нашими народами навіть у найважчі часи», – сказав міністр культури Чехії Мартін Бакса у відеозверненні. Заступниця глави МКСК з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації Анастасія Бондар висловила вдячність чеським партнерам за послідовну підтримку від початку широкомасштабного

російського вторгнення та наголосила на значущості проєкту Ark for Ukraine. Зокрема, ініціатива, започаткована під час першого спільного онлайн-обговорення у 2022 році, стала вагомим прикладом ефективної взаємодії між державними структурами, культурними інституціями та громадськими ініціативами. Як відзначили у МКСК, перший етап уже реалізовано спільно з Національною бібліотекою України ім. Ярослава Мудрого. Раніше цей заклад відвідав президент Чеської Республіки Петр Павел. Проєкт Ark for Ukraine має два наступні етапи, пов'язані з оцифруванням, збереженням та реставрацією музейних цінностей, реалізація яких очікується до кінця цього року. Окрема увага була приділена ініціативі CURE (Culture for Recovery), презентованій під час Конференції з питань відновлення України (URC2025) у Римі. Як нагадали у МКСК, Міністерство культури Чехії запустило комплексну програму «Допомога українській культурі», завдяки якій були залучені десятки мільйонів крон від державних та приватних донорів. Окрім мобільних центрів для порятунку та оцифрування культурної спадщини безпосередньо на території України Ark for Ukraine, чеська підтримка охоплює арттерапевтичні ініціативи у Львові, надання психологічної допомоги, сприяння розвитку сучасного українського мистецтва та розвиток двосторонніх культурних обмінів. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4038419-u-lvovi-vidbulasa-konferencia-prisvacena-ceskoukrainskij-kulturnij-spivpraci.html>

Укрінформ. – 2025. – 19 вер. У Львові проходить фестиваль «Чеські сні – 2025». – Інф.

У Львові проходить фестиваль «Чеські сні – 2025» за участю провідних представників культури, освіти, дипломатії та бізнесу з України та Чехії. Про це повідомляє Департамент з питань культури, національностей та релігій Львівської ОВА. Мета фестивалю – сприяти розвитку українсько-чеського партнерства, поглибленню культурного діалогу та налагодженню нових зв'язків. Напередодні у Львівському національному театрі опери та балету ім. Соломії Крушельницької відбулось урочисте відкриття Днів чесько-українського партнерства «Чеські сні – 2025». У межах відкриття відбувся концерт за участю чеських музикантів – віолончеліста Вацлава Петра та піаніста Давіда Маречека. Програма фестивалю «Чеські сні – 2025» включає концерти, виставки сучасного мистецтва, кінопокази, публічні дискусії. Зокрема, передбачено виступи музичних колективів і виконавців, серед яких Dukla, Zapaska, Jan Fic, SAKOBI, Софія Лешишак, Neyodovana, «Миклухо Маклай», «Очеретяний Кіт» та інші; звукові інсталяції Петра Валека; галерейні екскурсії та великий джем-сейшн за участю чеських і українських музикантів. Відвідувачі також зможуть побачити виставку фотографій Майди Сламової; роботи художниць Йогани Мерти («Попри всі можливості») та Вендули Халанкової, присвячені темам свободи й музичній спадщині Леоша Яначека. У межах кіноклубів покажуть класичні стрічки чеського кіно – «Кубельце» Яна Гржебейка, «Чорний Петро» Мілоша Формана та «Поїзди під пильним спостереженням» Їржі Менцеля. Культурна програма «Чеських снів у Львові» об'єднує Львів і Брно, які уклали

договір про партнерство та є членами престижної мережі креативних міст ЮНЕСКО: Брно – у сфері музики, а Львів – літератури. Фестиваль проводять під патронатом міністра культури Чехії Мартіна Бакси, губернатора Південно-Моравського краю Яна Гроліха та мера Брно Маркети Ванькової. Захід триватиме у Львові до 22 вересня. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4038249-u-lvovi-prohodit-festival-ceski-sni2025.html>

Укрінформ. – 2025. – 19 вер. У Любліні відбудеться урочисте відкриття «Української книжкової полицки». – Інф.

22 вересня у філії № 9 Міської публічної бібліотеки імені Гіляріона Лопацинського Любліні відбудеться урочисте відкриття «Української книжкової полицки». На заході будуть присутні генеральний консул України в Любліні Олег Куць і директор бібліотеки Пьотр Токарчук. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4038199-u-lublini-vidbudetsa-urociste-vidkritta-ukrainskoi-knizkovoi-policki.html>

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 20 вер. «Євробачення» для ізольованих: для чого Росія відродила радянське «Інтервіденіє»? – Наріжна В.

20 вересня у Москві стартує «Інтервіденіє – 2025» – конкурс, який відродили після виключення Росії з пісенного конкурсу «Євробачення» через агресію проти України. У шоу візьмуть участь 23 країни, серед яких Китай, Індія, Білорусь, Куба, держави Центральної Азії та навіть США. Серед учасників присутня також Сербія, яка бере участь і в «Євробаченні» та є кандидатом на вступ до ЄС. Як повідомляє ВВС, конкурс повністю курується російською владою: наглядову раду очолює перший заступник глави адміністрації президента Сергій Кирієнко, організаційний комітет – віцепрем'єр Дмитро Чернишенко, а міністр закордонних справ Сергій Лавров провів окрему пресконференцію. Хоча він заперечує «політичний підтекст», критики прямо називають конкурс «поверненням у совок» і часи холодної війни. Своїм головним учасником Росія виставляє провоєнного співака Ярослава Дронова з псевдонімом SHAMAN, який став символом культурної пропаганди Кремля. Найбільший резонанс викликала історія з американським учасником. Спочатку Москві вдалося заявити про участь США – співак Брендон Ховард мав виконати пісню «We are champions». Проте за три дні до конкурсу він відмовився через «непередбачувані сімейні обставини». Його замінила австралійська виконавиця грецького походження Vassy, яка відома підтримкою ЛГБТК+ і різних соціальних ініціатив. У Росії факт про підтримку ЛГБТК+ спільноти замовчують, адже будь-які згадки про це заборонені. Ще більш показовою є історія з американським журі: серед членів заявлений співак Джо Лінн Тернер, колишній учасник гуртів «Deep Purple» та «Rainbow», який давно симпатизує Кремлю та виступав у Криму після анексії. Конкурс проходить на московській Live Arena. Переможця визначає міжнародне журі. Головний приз

– 30 млн рублів (приблизно 350 тис. дол.) та кришталевий кубок. Російське журі представляє продюсер гурту «Любе» Ігор Матвієнко, білоруське продюсерка Національної телерадіокомпанії Ольга Шлягер. Ведучими конкурсу обрали китайського шоумена Мен Лея та індійського актора Стефі Пателя. Москва позиціонує їхню участь як доказ «міжнародного масштабу» заходу. Після заборони участі в «Євробаченні» Кремль прагне використати «Інтерв'єденіє» як пропагандистську платформу для демонстрації «альтернативного світу», у якому Росія нібито не ізольована, а підтримувана Китаєм, Індією, країнами Африки та Латинської Америки. Втім, на відміну від «Євробачення», яке щороку збирає сотні мільйонів глядачів і має потужну фанатську базу, «Інтербачення» виглядає спробою закритої системи довести власну значущість на тлі міжнародної ізоляції. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/jevrobachennja-dlja-izolovanikh-dlja-choho-rosija-vidrodila-radjanske-intervidjenije.html>

Випуск підготувала
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm